Ч. 188 (14.437). Львів, субота 22. серпня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Занепад і шлях оздоровлення

українського політичного життя в Румунії.

(Від нашого кореспондента).

Букарешт, 19. серпня 1936.

Буковинські повіти Чернівці та Сторожинці були все ахіллевою пятою румунських політичних партій. Від р. 1928, коли скасовано стан облоги, віджили нечисленні українські організації, а між ними й Українська Національна Партія. Підчас частинних виборів в р. 1930/31 перемогла У.Н.П. під проводом д-ра В. Залозецького всі інші партії, чи то урядову — націонал-цараністичну, чи опозиційну соціял-демократичну та ліберальну. Ця перемога викликала серед румунської преси обурення, бо „українська меншина відокремилась від інших краєвих політичних партій та підпадає під вплив кількох ірредентистів".

Цей розпучливий крик не пропав даремно, бо за якийсь час знову введено стан облоги та ріжні розпорядки для „охорони прикордонних повітів". У.Н.П. втратила знову можливість вести виборчу пропаганду й самостійно виступати у виборах. Зрештою, виборча пропаганда та організаційна робота вимагають великих сум — а брак фондів це наш загальний найбільший боляк. Таксамо й виборчий закон (із 1926 р.) дуже утруднює У.Н.П. самостійний виступ, бо вимагає двох відсотків із загального числа відданих голосів в цілім краю, що в даних обставинах майже неможливе. А У.Н.П. організувала досі тільки два повіти (Чернівці та Сторожинці), інші повіти на Буковині (Радівці) та в Бесарабії (Хотин, Сороки, Білгород), остались з вищенаведених причин — незорганізовані. Тому виступала У.Н.П. до останніх виборів не окремо, а у виборчому бльоку з опозиційною румунською радикал-цараністичною партією (під проводом б. міністра Юніяна). З цього виборчого порозуміння скористала не так У.Н.П. (що осягнула лише одно посольське місце у п. Сторожинці), як та румунська партія, що українськими голосами здобула посольський мандат п. Юніянові (в черновецькій виборчій окрузі).

Цей вислід виборів вказав на більшу свідомість українських виборців із Сторожинеччини. Тут саме джерело настирливих заходів усіх румунських політ. партій здобути й цей повіт, заселений українцями. Сподіваючись нових виборів румунські партії звертаються тепер до „царанових" виборців, як до „братів-українців" тіль-

Перед проголошенням незалежної Катальонії.

ПАРИЖ, 21. 8. ПАТ. Як подають з Барсельони, катальонський уряд задумує проголосити в четвер незалежність Катальонії в ділянці закордонної та внутрішної політики.

Баски покинуть „леґальний" уряд?

ПАРИЖ, 21. 8. ПАТ. Повстанчий уряд у Бурґос видав відозву, якою взиває басків зірвати з мадридським урядом та прилучитися до повстання.

ПАРИЖ, 21. 8. ПАТ. Як повідомляє „Еко де Парі", під цю пору йдуть у Пампелюні переговори між ґен. Молею та баскійськими провідниками над завішенням зброї між басками і повстанцями. Баскійські селяни розчарувалися до червоних військ, їхні симпатії схилюються тепер до повстанців.

МАДРИД, 21. 8. ПАТ. Влада „людового фронту" закликає басків „до боротьби на життя і смерть в обороні батьківщини, загроженої інвазією тиранів, за братню федерацію іберійських народів, в імя рідної мови та громадянської чести".

Положення на фронтах у насвітленні лівих.

МАДРИД, 21. 8. ПАТ. Як подають урядові джерела, червоні війська заняли стратеґічно важну місцевість Алія. Біля Наваль Пераль повстанці розбиті, втратили 400 убитих.

На острові Майорці (Балеари) червона міліція зробила новий десант б. міста Пальма.

На араґонському фронті урядові війська повели концентраційний наступ на м. Гуеску, яке вже окружене зі всіх сторін. Передні сторожі заняли м. Ляґранха (4 км. від Гуески).

На фронті під Іруном спокійно.

І ПОВСТАНЦІВ.

СЕВІЛЛЯ, 21. 8. ПАТ. Повстанчі джерела подають: У Салямanці зорганізовано нові частини, що мають небавом відійти на Мадрид.

Наваль Пераль ще не здобуте, але урядові війська під тим містом розбиті.

Червона залога пристані Хіхон просить постійно через радіо помочі, але дістає відповідь, що це неможливе, бо Більбао ще більше загрожене. Наступ червоних на Овієдо відбитий.

Малягу окружено з 3-ох боків; вона небавом піддасться. В місцевости Розаль де ля Фронтера комуністи підпалили церкву, в якій замкнули бранців.

Ген. Кієпо де Лляно заявив, що соціялістичні та комуністичні бранці відбудують шляхи, які знищила червона армія. Головну кватиру повстанців перенесено з Бурґосу до Валлядоліду.

НЕВДАЧА ЧЕРВОНИХ ПІД ОВІЄДО.

ПАРИЖ, 21. 8. ПАТ. Як повідомляють з еспанського погранича, урядові війська під Овієдо потерпіли дошкульні втрати від повстанчих літаків.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

ки в українській мові. Ганьблять всі попередні
румунські уряди, що загарбали цьому „наймир-
нішому населенню“ всі права. Обіцюють, що ді-
ставшись до корми державою звернуть україн-
цям усі народні та середні школи і т. д. А крім
цих гарячих обіцянок деморалізують україн-
ських виборців ще й міражами соціяльного раю
та просто — перекупством.

Тепер бачимо такі дивогляди, що відомі
україножери забувають на свої доноси, зріка-
ються своїх „наукових творів“ (де твердять, що
буковинські українці це все старинні волохи —
а „рутени“, це хіба нечисленні греко-католики,
які за Австрії прибули з Галичини). І всі ці за-
пеклі патріоти заговорили нараз „братньою“
українською мовою!

Але ще більшу трагікомедію заграли націо-
налістичні „кузисти“ (партія „націонал-християн-
ської оборони“, під проводом унів. проф. Ку-
зи). Щоби захопити під свій вплив повіт Сто-
рожинці, а потім підійти до черновецького по-
віту (де виборчі успіхи мали досі румунські „де-
мократичні“ партії, ліберальна та націонал-ца-
раністична) — наші „кузисти“ видумали дуже
вдалий спосіб ведення виборчої пропаганди.
Передові члени кузистів із Буковини говорять
всі по українськи. Навіть посол-кузист Робу
— відомий з своєї непарляментарної поведінки
в парляменті, забуває свій первісний плян „зру-
мунізування ворожих рутенів“ і кричить із під-
несеною рукою „Слава українським братам“.
На 9. ц. м. відбувся в м. Сторожинці окружний
зїзд націонал-християнської партії (Кузи —
Гога), що виявив такі несподіванки: Створено
окремі „штурмові українські баталіони“, що ви-
ступили під проводом кількох місцевих хрунів
(які поборюють навіть рідну „демократичну
зрадницю“ — У.Н.П.) та співали бальоре „Гей
там на горі Січ іде!“. Давно вже не лунала січо-
ва пісня у цій місцевости; вона пригадала пе-
редвоєнні виступи „Союзу Січей на Буковині“.
Але вже у другій строфі сучасні буковинські
„січовики“ співали: „Гей там на горі Куза йде
— гей малиновий (!) стяг несе!“

Один із присутніх учителів-пенсіоніст (із ро-
ду українець), говорив селянам про здвиг Бог-
дана Хмельницького, „коли козаки вирізали
всіх жидів“. Цей антисемітський мотив підхо-
пив і присутній п. Г. Куза (син лідера цієї пар-
тії) і вияснив, що все лихо, яке терплять гуцу-
ли, походить від жидів. В іншій місцевости цьо-
го повіту вдягнули кількох парубків у козацькі
строї й виставили транспаренти, написані в у-
країнській та румунській мові: „Геть з жидами
до Палестини!“

Нас не дивує цей підхід румунських правих
груп, бо подібно залицялися до мас і демокра-
тичні партії, коли обіцювали звернути „загар-
бані права“. Однак дивно, що нараз можна одя-
гати національні одяги, співати на вулиці похід-
ні пісні, — коли ще перед тижнем заборонено
в одній місцевости дівчатам нести жовто-бла-
китні стяжки, а хлопцям грати мяч!

Але такі іграшки можуть свобідно робити
на Буковині тільки „кузисти“, щодо яких ру-
мунська влада не має сумнівів, що вони заду-
мують зрумунізувати підгірський сторожинець-
кий повіт, не прямою нагінкою проти українців,
а зручною антисемітською пропагандою. Треба
признати, що вони вибрали відповідне „місце
найслабшого опору“, бо дійсно цей повіт тер-
пів ще за Австрії через жидівське лихварство,
а тепер ще долучився визиск робітників по жи-
дівських фабриках та тартаках. До цієї антисе-
мітської акції горнуться не тільки молоді се-
ляни, які захоплюються „синіми сорочками“ із
„крутим хрестом“ (!), але й місцеві „інтелі-
генти“.

Сумніваємось, чи вдасться проф. Кузі так
скоро збутися капіталістів (переважно жидів)
та вигнати всіх жидів за границю. Однак бачи-
мо, що вже й повіт Сторожинці політично роз-
кладається у некористь У.Н.П. Бачимо тут вину
не так самої партії, що в останньому часі дуже
пиниво веде свою „дрібну“ організаційну робо-
ту, як радше вину нашого громадянства, що
крім одиниць не цікавиться нашими просвітні-
ми установами („Українська Школа“, „Бесіда“
і т. д.) а ще менше рідною політичною партією.
Частина наших інтелігентів зневохочена відвер-
нулась від „неудачної політики“. Друга вибра-
ла „удачнішу“ й вступила в чужі партії — очі-
куючи для приходу „до керми“ своїх новоспе-
чених приятелів і пізніших протекційних кон-
цесій. Одна частина студентської молоді ста-
виться навіть неприхильно до дальшого істну-
вання цієї „угодовської“ У.Н.Партії.

Не тут місце судити тактичні помилки Укра-
їнської Національної Партії на Буковині — во-
на мала ще замало можливости оправдати своє
істнування, чи ні. Однак, замість підкопувати
основи вже розвиненої політичної партії і за-
мість потурати звичкам дитячої вдачі „все ни-
щити“ й потім не створити нічого відповідні-
шого, багато краще „відмолодити“ У.Н.П., від-
свіжити її новими силами.

В той єдиний спосіб можна буде зупинити
дальший розклад нашого села, куди так часто
заходять чужі й ворожі нам політичні агіта-
тори.

O—ко.

Страх і розпука двигунами політики СССР.*)

ЛИШЕ ФАШИЗМ МОЖЕ БОРОТИСЯ З БОЛЬШЕВИЗМОМ

Що змушує „революційний“ уряд СССР до
завзятої реставраційної акції? Що змусило ко-
муністичну партію з таким поспіхом зірвати зі
себе соціялістичну маску і пролетарські декора-
ції? Як це сталося, що з невичерпаних здавалось
би, „ідеольогічних скарбів“ (марксизм — лені-
нізм — сталінізм) не залишилося тепер нічого?
Навіть „Реввоенсовет“, що ще донедавна так пи-
шно звучав, нині називається контрреволюційно
„генеральним штабом“, а легендарний народній
комісар, стовідсотковий пролетар, Клим Вороші-
лов, який колись боровся під прапорами „про-
летаріят не має батьківщини“ і „смерть генера-
лам“, нині у своїх приказах пише слово „бать-
ківщина“ від великої букви „Б“, а до свого прі-
звища додає титул — страх повторити: маршал
Совітського Союзу!“

Якщо причиною всього того назвемо не ду-
же то революційним словом „страх“ — це не
буде ні licentia poetica, ні легкодушне упро-
щення. Бо саме тут закопана собака і щодо на-
гально „фіналізованої“ Совітами реставрації Ро-
сії і щодо несподівано відновленої та підсиле-
ної по семирічній „передишці“ акції Комінтерну,
найактуальнішого тепер відтинка політичної ак-
тивности СССР.

Почуття страху змушує Совіти до якнай-
швидшого закінчення повороту до історично о-
значених, історично „можливих“ та історично
випробуваних традиційно-російських форм. Є
це „лінія найменшого опору“, тим лекша, що
большевицька революція по кількох невдалих
спробах, цих форм не знищила, але остаточно
спримітивізувала і подекуди викривила.

Почуття страху лежить теж у зручній безпо-
мочности і галасливім цинізмі останніх ходів
Москви на „комінтернівськім“ відтинку.

Тому, хто уявляє собі політичне положення
СССР (а до цього не треба мати великої уяви)
і хто хоч трішки орієнтується в економічного-
господарськім положенні СССР (не з „Пше-
глєнду Всходнеґо“ ні з пропаґандових совіт-
ських видавництв за кордоном, але з урядових,
краєвих совітських публікацій) страх і розпука
керманичів совітської держави не будуть вида-
ватися неумотивованими.

Тому то державний совітський механізм з по-
спіхом орґанізує „сильну батьківщину“, з поспі-
хом помпує нігілістично-ґумовий мішок „патріо-
тизму нашої великої Батьківщини“, з поспіхом
нобілітує червону шляхту — бюрократію („ка-
дри“ і „знатні люди“), швидко розбудовує но-
ву буржуазію, призначує шлюсарів та підстар-
шин полковниками і капітанами, вкінці вводить
однострої в СССР витягаючи однострої небіщи-
ків царської Росії, які переїли молі і цвинтарні
хроби**).

Все те має одну мету: втримати в каторжній
єдности („єдіная-неділімая“) розхитаний кон-
ґльомерат країв і народів, який невідхильно роз-

*) Нині подаємо в перекладі четверту зчерги стат-
тю з брошури „СССР — дійсність“ про мотори політики
большевицького уряду.

**) Згідно з авторитативною заявою малярського ко-
муніста і „розчарованого“ совітського достойника А.
Рудольфа („39 місяців у СССР, 1935“), число совітської
буржуазії коло 1933 р. сягало 700.000.

падається і тому споюваний обручами міліоно-
вої внутрішньої армії Г. П. У., поліції, тайних а-
ґентів, катів і бюрократії, цементований міліоно-
вими вбивствами, голодом, колективізацією, Со-
ловками і Магнітогорськами.

Та ціль, як видно з нинішнього міжнародньо-
го положення, присвічує не лише теперішнім мо-
лодарям СССР — є теж спільною ціллю без су-
ніву могутніх чинників, які є поза межами СССР
і є неконче „пролетарськими“.

Страх і безличність. Страх — внутрі, безлич-
ність — зовні є психічними двигунами політики
СССР. І чим більше страху наганяє керманичам
СССР внутрішнє положення совітської держави,
тим більшу безличність виявляють агенти і пред-
ставники СССР назовні, в ділянці міжнародньої
політики, куди нарешті вдалося проскочити ком.
Літвінові завдяки жалюгідній короткозорости
деяких великодержав.

Коротко кажучи, чим виразніше зпід заслони
індустріялізації, маґнітоґорськів та інших елек-
трифікацій, зарисовується в СССР будівля тра-
диційної Росії, тим безличніше спекулює мос-
ковська аґентура за кордоном блахманами сво-

го підмоклого „соціялізму“, „великої культури
майбутности“, „держави геройської праці“ та ін-
шими псевдофутуризмами, обчисленими на не-
обмежену людську дурноту, або на захланність
здегенерованої буржуазії, або теж на коротко-
дистансові зиґзаґи теперішньої політики деяких
західно-европейських держав. Вирішну ролю в
цих совітських ґешефтах і спекуляціях відограє
клімат і атмосфера нинішньої забріханости, за-
осу і перфідії („Світова кріза“).

Дуже буйно розцвіли ці квіти на обильно
огнсених кльомбах славної Ліґи Націй і „столи-
ці світа“ (у стані спочинку“), Парижа. І тут зно-
ву, хоч-не-хоч, стрічаємо це метафізичне „х“
цих таємних невідомих з льожі „Великого Схо-
ду“ та з безлічі менших і ближчих орієнтів, цих
темних патронів тисячів Рікертів і Чертоків, які
вміють одночасно кричати про „гітлерівських
катів“ (навіть не запримітивши Соловок і 7 міліо-
онів жертв голоду зорганізованого на Україні)
і мачати пальчики в нафті, декламувати про „гу-
манізм“ і випомповувати кров і мозок з понево-
лених у СССР народів. Вкінці тих, яких голов-
ним завданням вдержувати у безконечність т. зв.
„світову кризу“.

Тому літо 1935 р. (і 1936 — прим. Ред.) у по-
літиці СССР минуло під знаком підсиленої ді-
яльности Комінтерну, причому безличність і ци-
нізм побили тим разом всі дотеперішні совітські
рекорди (нпр. явне примусове стягання грошей
від голодних робітників і селян у СССР на допо-
могу еспанським комуністам).

Побачивши, що в немилосерднім світлі сучас-
них „фашизмів“ здемасковано всі совітські „іде-
ольоґічні“ атути, освідомивши собі, що на т. зв.
„маси“ марксівсько-ленінівська отрута вже не ді-
лає, почуваючись у положенні картограя, якого
за хвилину будуть бити канделябром по голові,
Москва цинічно розкрила на конгресі VII. Ком-
інтерну хитру механіку своїх міжнародніх ма-
націй. Бо і навіщо скривати, коли все те вже та-
ке ясне. Відомий Димітров в акторськім захоп-
ленні зясував навіть виразно і недвозначно: „Є-
диною силою, яка може боротися з большевиз-
мом, є фашизм“. Добре знаємо, як у Москві ро-
зуміють це еластичне слово. Ствердивши це Ком-
інтерн цинічно та явно вказав методи совітської
боротьби в Европі: творити при допомозі II. Ін-
тернаціоналу і „демократії“ т. зв. „спільні фрон-
ти“ з усім і з усіми, щоб лише проти „фашизму“
і використати все і всіх (нпр. „селянські рухи“ і
навіть релігійні товариства) для цілей СССР і
дипльоматії і в можливій війні.

Якщо приглянемося тому, що роблять у
Франції пп. Блюми і Кашени на спілку з велики-
ми і малими сходами, як завзято там „зустріча-
ються“ цілі гурти представників „праці“ (Блюм)
з представниками капіталу (так, так, бо це знову
цей самий Блюм!), — пригадаємо собі, що комін-
тернівська совітська гра в отверті карти на захо-
ді знаходить і „зрозуміння“ і піддержку.

Одначе найяскравіше на тлі обсервованої те-
пер швидкої кристалізації бігуново-протилежних
собі сил світа — зарисовуються міжнародні по-

засовітські чинники в кулюарах і довкола величкого женевського будинку. Варто приглянутися зблизька цьому сабатові чорної мафії цілого світу, яка, як стадо круків, злетілася на жир італійсько-абісинського конфлікту. Вона напружувала всі сили, щоб роздути льокальний кольоніяльний конфлікт до розмірів нової світової війни, а в кожному випадку не допустити з метою продовжити агонію СССР — до внутрішньо-европейського порозуміння. (Ще наглядніше бачимо це тепер на примірі еспанської громадянської війни — прим. Ред.).

Нова світова війна — це головне змагання СССР, який, правду кажучи, залишився би у цій війні — всупереч побожним надіям усіх великих і малих „антант" — невтральним аж до часу, коли історичний катаклізм „дозріє" до „всесвітньої пожежі".

Тоді щойно совітський Іванушка Дурачок почав би витягати каштани!

Чехословацький голос про закордонну політику Польщі.

Прага, серпень 1936.

Відвідини шефа французького генерального штабу ген. Гамелена у Варшаві, куди він приїхав як делегат французької армії на „свято польського вояка" з нагоди роковин перемоги над большевиками під Варшавою, стали в очах великої частини европейської публичної опінії просто сенсацією та дали притоку до ріжних-преріжних міркувань і комбінацій на тему: признак зміни курсу польської закордонної політики.

Як уже „Діло" з 13. ц. м. в статті „Ген. Гамелен у Варшаві" звернуло увагу, всі ці міркування „можуть обертатись тільки у сфері гіпотез, опертих частинно на льогіці нинішньої міжнародньої ситуації, частинно на пригадці дотеперішних фактів".

Такими міркуваннями, опертими саме на цих двох премісах, є цікава стаття відомого вже з наших рефератів читачам „Діла" видного чехословацького журналіста Р. Прохазки в „Лідових Новінах" з 15. ц. м. Міркування Прохазки цікаві й замітні, особливо в площині сучасних чехословацько-польських взаємин з одного боку, та у площині помітних розбіжностей основних напрямних закордонної політики Франції й Польщі з другого боку.

Ствердивши на початку своєї статті безспірний факт, що теперішня закордонна політика Польщі є зовсім самостійна й диктована виключно власними інтересами, Прохазка ставить принципове питання: чи ці інтереси Польща оцінює з „вищої точки погляду" чи лише з „погляду безпосередньої користи"? І ціла його стаття має бути відповіддю саме на це питання:

Придивімся, каже автор статті, як ця польська закордонна політика виявила себе і який мала вона успіх за останній період, себто від того часу, як вона змінила свої основні дотеперішні напрямні.

Варшава прийняла заістнування т. зв. III. Німеччини зовсім спокійно. Так само спокійно прийняла вона передтим вже і повстання СССР. Оба ці факти це явний доказ реалізму польської закордонної політики. Нема більшої помилки як та, коли хтось думає, що Польща договір з 26. січня 1934 р. заключила лише зі злости проти проекту т. зв. пакту Чотирьох. Пакт Чотирьох вказав Польщі лише її шлях, дарма, що Польща не зуміла піти цим шляхом аж до всіх наслідків. Пілсудський сказав собі: З Німеччиною треба буде рахуватися як з новим великодержавним чинником. І діло пішло. Перла Польщу до цього ще й Італія, до якої Франція відноситься з вічним недовір'ям. Це недовіря нічого не направить, а гимменше нічому не перешкодить, а правдоподібно ЧСР малаб стати його першою жертвою.

Трудноші між Німеччиною і Польщею були мериторичні. Тоді німецьке бажання заключити з Польщею 10-ти літнє перемиря було для кожного польського державного політика виграною на льотерії. Залишалося лише питання: яка буде ціна? Не була вона мала, але поляки могли собі сказати: ми цього не платимо. Дамо Німеччині змогу піднестися, бо як не зробилиб того ми, то зробилиб це інші, а все пішлоб на наш рахунок. А так все піде на чужий. Колиж в недовзі після того вдався малий пуч в Австрії, загально думали, що Пілсудський відбив мяч Мусолінія, але і дуче заграв незле. Нині ж ситуація обернулася і стала загрозливо подібна до ситуації у 1933 р. з часу договору Чотирьох з доби перед німецько-польським договором. Німці й італійці знову зблизилися, німецька диплъоматія хоче порозуміння зі Заходом, а римська приносить їй великі й неоцінені прислуги. Льондон, та головно Париж, більше як коли, схильні проявити довіря до Берліна і тривко з ним договоритися. В яких питаннях? У західних чи східних, чи може саме тому, що вирівнюють свої рахунки без ЧСР, рішать теж про ЧСР, що булоб у цій цілій грі найнебезпечніше?

На полудневому фронті настав нині спокій. Договір Німеччини з Австрією, заключений під авспіціями Риму, виключає всяке насильство бодай на якийсь, може навіть довгий, час. Але майже рівночасно з цим виринуло т. зв. данцігське питання. Правда, тут не йде про зміну територіяльного стану, ані про нарушення польських прав, та всетаки Польща не може дивитися спокійно на те, як цей Данціг буде з часом звільнятися від інтернаціоналізації, буде германізуватися і щораз тісніше звязуватися з Німеччиною. І це мусить мати теж своє значіння і неабиякий вплив на дальше відношення Польщі до свого західного сусіда. Не треба забувати, що договір з 1934 р. мериторично властиво нічого не вирішив. Польща в нічому не попустила Німеччині, а Німеччина нічого не зріклася. Нині і в Німеччині і в Польщі думають про „коридор" і про Горішний Шлеськ так, як перед трьома роками. Договір виключив лише розвязку питання шляхом насильства і лише ворожнеча замовкла на десять літ. Від того часу минуло щойно два і пів року.

Лишається ще східний фронт. Ситуація на сході починає знову актуалізуватися і загострюватися в міру того, як міняється загальна европейська ситуація. Час спокою, коли Польща бодай провізорично вирівняла свої рахунки з Німеччиною — минув. Польща могла тоді дозволити собі навіть на такий люксус ,як непотрібне чехосл.-польське напруження. Це все нині само собою міняється. На порядку дня міжнародних переговорів стоїть знову західний пакт, пакт Чотирьох, пакт европейського замирення. І чи знову не будуть шукати жертв? Чи дійсно Польща за тих трицять місяців так скріпила свої позиції на Поморі і на Шлеську та свої міжнародні позиції і свою військову силу, щоб могла спокійно собі сказати, що використала цей час і що їй виплачується те, що зробила 1934 р.? Чи вона певне переконана в тому, що Німеччина ані формальним домаганням ревізії, ані політичною чи вкінці і військовою експанзією не звернеться на схід? Нині ситуація така, що Польща має всі причини для того, щоб перевірювати передусім свою закордонну політику. Польща нині не може вже навіть протестувати ані проти пакту Чотирьох, ані проти переговорів західних великодержав з Німеччиною, бож Польща вже давно передтим зробила те, що інші тепер починають робити. Здається, що Польща не може вже нині теж так легко перескочити з німецького табору до французького, бо табори й союзники нині вже не такі то дуже потрібні. Нині йде про загально-европейське вирівнання. Польщі не може вже нині залежати на нічім іншім, як лише на тім, щоб і вона була при цьому вирівнанні і щоб вона досягла того, що для неї все було зарезервовано по стороні Франції й Чехословаччини від 1925 р. (Льокарно) аж до 1933 (переговори про пакт Чотирьох).

Треба признати, що польська диплъомація уміла все задержати за собою мости до відвороту. В договорі з Німеччиною резервується істнування договору з Францією і це Польща нераз при відповідних нагодах підкреслювала. Навіть в часі напруження після 7. березня пригадав польський міністр закордонних справ, що Польща є готова додержати всі свої союзницькі зобовязання супроти Франції. Міг він це зробити тим легше, що був добре поінформований про те, що Німеччина не має зовсім на думці напасти Францію. І нині не буде тяжко для Варшави оживити й затіснити своє старе союзницьке відношення до Франції. В політиці все з радістю приймають поворот блудних синів — до тогож ще й нинішня ситуація така, що Европа, та зокрема Франція

ЛЕВ АНДОР.

ПОМИЛКА.

— Всі мужчини, це драбуги! — заявила Мері з огірченням. Вона замкнула знеохочена книжку, що її читала, розкинулась ліниво на горячім прибережнім піску й почала намащувати гнучке тіло товстим кремом.

— Знову свіжа пригода? — запиталась Люсі, її найкраща приятелька.

— Ех, коби то... Ще гірше! Я розказувала вже тобі, що мій чоловік став в останніх часах незвичайно заздрісний. Не знаю що йому раптом стрілило до голови? Адже він тепер не має до цього більше причин, як давніше... Не смійся, прошу тебе!... Моє відношення до Бертранда це ніяка поважна справа. Вкінці, можна собі по пятнадцяти роках подружжа, дозволити на малесенький бриджевий флірт. Річ у тому, що його заздрість стає чимраз більше докучлива. Я рішилась бути обережніша. А саме, знайшла я одного дня в його кишені візитівку приватної слідчої агенції „Пінкертон". Висновки ясні: нема сумніву, що Марсель велів за мною слідкувати.

Ох, як серце мені товклося, коли я сідала пополудні до автобусу, щоби поїхати до підміського ресторану, де ждав мене Бертранд.

У возі мала я неприємне почуття, що хтось мені приглядається. Я оглянулась і побачила молодого, ясноволосого мужчину, який шпилив мене своїми блискучими очима. Коли він завважив мій невдоволений погляд, закрився цілий за широкою плахтою газети, будімто занятий читанням. Колиж думав, що я цього не добачую, глипав що кілька хвилин у мою сторону, немов хотів би переконатись, чи я ще у возі.

Я рішилася провчити цього гультіпаку з агенції „Пінкертон" і висіла біля товарового дому Прінца, щоби полагодити деякі дрібні закупи. Цілий час стояв цей незнайомий добродій перед виставовим вікном і ждав мого виходу.

Не було найменшого сумніву, що він слідкує за мною. Щоби не облегчувати йому роботи, я ввійшла до каварні і задзвонила до заміського ресторану, де ждав на мене Бертранд, що не можу прийти.

Відтак сіла за столиком і замовила морожену каву. По кількох хвилинах моя невідступна тінь була вже біля мене.

Він сів при сусіднім столику і замовив собі теж морожену каву.

Це випровадило мене вже з рівноваги і я несподівано підійшла до його столика.

Молодий мужчина був очевидно збентежений і запросив мене до свого столика. Без зайвого вступу приступила я до справи.

— Слухайте, пане, знаю, що ви є на службі агенції Пінкертона і слідкуєте за мною на припоручення мого чоловіка...

— Алеж, ласкава пані... заперечив він..

— Ці підозріння, очевидно не мають ніяких підстав! Але мене це хвилює, коли хтонебудь наступає мені вічно на пяти. Скільки дістаєте за вашу працю?

— Триста франків... — відповів він із свавільним усміхом.

Я виймила з торбинки три банкноти й положила на столі.

— Замість слідкувати за мною, краще пропустіть ці гроші зі своїми товаришами. А в звідомленню напишіть, згідно з правдою, що нема ніяких підстав до підозріння.

Молодий мужчина запевнив мене, що він дуже врадуваний з такого обороту справи, заплатив і швидко вийшов із каварні. З нетерплячкою вичікувала я кілька днів, коли Марсель одержить звідомлення агенції Пінкертона і заспокоїться.

Очевидно, що я сама була цікава змісту звідомлення молодого детектива і щодня перешукувала кишені чоловіка. Аж по кількох днях моя цікавість і нетерплячка заспокоїлася.

В бічній кишені маринарки знайшла я лист у синій коперті з фірмовими знаками агенції Пінкертона.

При читанню звідомлення я малощо не впала без чуття на землю. Уяви собі: ціла історія — одна комічна помилка. Цей гільтай Марсель велів не за мною слідкувати, тільки за Ліліян, малою танцюристкою із „Синьої Кітки"...

— Добре, а хтож був у такім разі, цей незнайомий таємничий мужчина? — кинула питання зацікавлена Люсі, яка досі слухала пильно цілої історії, не пропустивши, ні словечка.

— Не штука відгадати! Цей таємничий, ясноволосий молодий чоловік не мав ніяких інших замірів, тільки хотів зі мною познайомитися. Тому теж за мною слідкував, не поважившись приступити. Зовсім ненадійно заробив на тім 300 франків... і вдоволився ними... Кажу тобі: всі мужчини — драбуги... всі, всі, без ніяких виняток!

Переклав **Роман С-ка.**

——o——

потрібує Польщі так, як Польща потрібує їх. Перед очима Европи знову зроджується большевицький страшак, а для зрівноваження німецької потуги для великодержав все-таки булаб приємніша консервативна Польща, якщо вона на те погодиться, ніж Совіти. Тому-то Москва мусить дуже вважати, щоб не стягла на себе того недовіря, від якого саме тепер звільняє себе Німеччина своїми голосними заявами охоти до европейської співпраці". **М. Н.**

Нова воєнна заграва над Далеким Сходом.

ПЕКІН, 21. 8. ПАТ. Як подають китайські джерела, у Внутрішній Монголії йде поспішна воєнна підготова до наступу на пров. Суйюан. Монгольські повстанці дістають зброю та муніцію зі закордону.

ЯПОНСЬКА ГОСПОДАРСЬКА ЕКСПАНЗІЯ В КИТАЮ.

ПЕКІН, 21. 8. ПАТ. Новий японський амбасадор в Китаю Каваґое заявив, що Японія очікує інтензивної співпраці китайського капіталу в північному Китаю. Якщо ні, Японія заанґажує власні капітали, зокрема в розбудову шляхів, залізного промислу та поліпшення плянтацій бавовни. Під північним Китаєм розуміють японці покищо лише автономні провінції Чагар і Гопей, але рахують на поширення цього простору, тим більше, що північний Китай загрожений комунізмом.

АМБАСАДИ ПЕРЕНОСЯТЬСЯ.

НАНКІН, 21. 8. ПАТ. Амбасади В. Британії та Злучених Держав переносяться з Пекину до Нанкіну.

Присилайте передплату!

Велика битва у Палестині.

ЄРУСАЛИМ, 21. 8. ПАТ. Біля Гедера араби напали на англійську стежу. На поміч прийшло військо та літаки, дійшло до битви, що тривала цілий день. Полягло 15 арабів, ані один англієць.

З ПАЛЕСТИНСЬКОЇ СТАТИСТИКИ.

ЛЬОНДОН, 21. 8. ПАТ. Як виказує урядова статистика, від 19. квітня до 19. серпня згинуло в Палестині 221 осіб, з того 130 арабів, 68 жидів, 6 християн цивільних та 23 військових і поліцаїв (англійців та арабів). Арабів убитих у боях та похоронених товаришами статистика не бере під увагу. За той час ранено 1200 осіб, арештовано 392 арабів (з них 1439 засуджено, 614 увільнено, проти 285 почато слідство та 309 жидів (з них 204 засуджено, 46 звільнено).

Наслідки стихійних катастроф.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, К. А. П. Професор університету у Нанкіні Чіяо-Чі-Мінґ обчислив, що в останніх 60-ох роках згинуло в Китаю 400 міліонів людей від війн, голоду, пошестей і повеней. Ті стихійні катастрофи є причиною малого приросту населення в цій велитенській державі. Спис населення у 1843 р. виявив, що Китай мав 404.964.000 мешканців. Не зважаючи на дуже високий відсоток уродин природний приріст населення у Китаю є дуже малий, бо число мешканців з приблизно 405 міліонів у 1843 р. зросло на 447 міліонів до 1936 року. Проф. Чіяо-Чі-Мінґ виказав, що причини цього явища слід шукати в нечувано великій кількости жертв наслідком стихійних катастроф і постійних громадянських війн.

Білоруські вісти.

ПРОТИ СПІВПРАЦІ З КОМУНІСТАМИ.

Білоруське Народне Обєднання видало новий комунікат проти співпраці з білоруськими комуністами у т. зв. „людовім фронті" проти фашистів. Комунікат пригадує, що Комуністична Партія Західної Білоруси підлягає зовсім Польській Комуністичній Партії і тому відноситься з нетерпимістю до всього білоруського, що не є комуністичне. До того Білоруське Народне Обєднання не вважає за відповідне боротися тепер з фашистами та ще на спілку з білоруськими комуністами.

ДОМАГАННЯ БІЛОРУСЬКОЇ МОЛОДІ.

В органі білоруської молоді „Шляху Моладзі", появилася програмова стаття з доманнями цієї молоді. З цієї статті довідуємося, що найближчим завданням білоруської молоді створити свою власну організацію, щоб осягнути найвищий ідеал білоруського народу, що його висловлено в акті 25. березня 1918 р. проголошуючи незалежність Білоруси. Далі молодь домагається безплатного наділу землі для безземельних і малоземельних селян, праці для безробітних робітників і заняття для білоруської інтелігенції у державних установах. Далі домагається відповідної кількости білоруських народніх, середніх і фахових шкіл та власного університету, обниження оплат за науку в середніх і високих школах. У ділянці позашкільної освіти молодь домагається свобідного розвитку культурно-освітніх і економічно-господарських установ, уведення білоруської мови до церков і костелів, вкінці права виборчого голосу від 21-го року життя і взагалі розвитку для білоруського народу. Стаття підкреслює, що білоруська молодь змагає до співпраці з демократичною молодю литовською, українською та інших народів, які прихильно ставляться до національного відродження білорусів.

КОНФІСКАТА ЗБІРКИ ПОЕЗІЙ.

В сучасних умовинах білоруського життя у Польщі поява нової білоруської книжки є рідким явищем. Тому білоруське громадянство прикро розчароване конфіскатою збірки поезій молодого таланитого білоруського поета Максима Танка п. н. „На етапах".

НАВІТЬ РЕФЕРАТИ В ПОЛЬСЬКІЙ МОВІ.

Кружок Білоруського Інституту Господарства і Культури у Жодзішках, вілейського повіту рішив відсвяткувати 10-літнє існування святочною академією. Старосто засадничо дало дозвіл на академію, але зажадало, щоб принагідний реферат виголошено по польськи. Управа Інституту інтервеніювала у виленськім воєвідстві, але без успіху. Тому, що організатори не згодилися, щоб реферат виголошено в білоруській мові, академія не відбулася 12. липня ц. р. **(В. Б.).**

о. О. ПРИСТАЙ. 81

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Коли маю сказати правду в цій, якнеяк дуже важній для католицизму, унійній справі нашого народу, то я завжди був рішучий прихильник зєднання всіх християнських Церков під одною кермою. Але мушу з жалем признатися до вини, що хоч в мене була охота приложити свої руки до цього високого діла, щоб зєднати моїх парохіян у члени „Католицької Унії", зате бракувало мені відваги! Бо українська заокеанська еміграція враз із своїми священиками була аж занадто свідома того, як по-мачошиному ставиться до нашого обряду й духовенства американська римо-католицька єрархія.

Це-ж факт, що ірляндський кардинал Вілям О'Коннел[1]), скрентонський епископ Гобан ти майже три пяті частини всієї римо-католицької єрархії в Америці були попросту майже вороже настроєні до нас усіх уніятів. Ірляндські церковні достойники явно переслідували нашу Церкву та її східній обряд від самих її початків в Америці, тобто вже від часів о.о. Волянського й Грушки (1888. р. аж дотепер (1930. р.).

Сам я був свідком у 1910. році, як холодно, а то й наглядно ворожо прийняв у себе, в Скрентоні, покійний ірляндський епископ Гобан нашого епископа С. Ортинського.

Російський святіший синод, як відомо, не спав, а його аґенти добре платні, не дармували. Вони постійно пригадували нашому католицькому народові в Америці при помочі преси, летючок, агітаційних брошур та усно на ріжних мітінгах і при кожній нагоді, якто римська Свята Столиця неприхильно ставиться до уніятів української народности, якто Рим зволікав з призначенням окремого епископа для „мазепинчиків" в Америці й врешті по безконечних короводах і довгих проханнях прислав у 1907 році еп. С. Ортинського, а з ним й „гулю"[1]), як-то ірляндсько-католицькі американські епископи холодно прийняли „вікраїнського бішконта"[2]), та як-то Рим по смерти еп. С. Ортинського не хотів уже більше обсаджувати нашого епископського престолу у Філядельфії і тим самим дозволив впродовж цілих вісім років розпадатися українсько-католицькій Церкві в Америці, зneохочуючи до себе вірних, що покидали свою Церкву й переходили на латинський обряд або на православя.

Останні події на Евхаристичному Конгресі в Шикаго 1926. року ще більше пригнобили навіть щирих уніятів. А про пониження там нашого обряду й взагалі знехтування нас, розписалися наші американські часописи, і то не лише нюйоркська не надто толерантна до католицизму „Свобода", але й наскрізь католицький часопис закарпатських імігрантів „Русин".

А це все відбирало кожному прихильникові Унії охоту працювати „всує", себто надармо, а в додатку розпалювати у своїй парохії вогонь боротьби за віру. В нашій Церкві в Америці вже й так було забагато тієї „релігійної боротьби", особливо в 1926. році, коли-то наші церкви почали відриватися від українсько-католицької дієцезії і прилучуватися до автокефальної. Бо те, що папи робили в користь для „Католицької Унії" взагалі й зокрема для унії Близького Сходу — України із Святою Столицею, нівечила і майже з розмислом руйнувала американська римо-католицька єрархія в Америці.

*

На Евхаристичній Службі Божій у церкві св. Миколая були присутні також латинського обряду архиепископи, епископи і пралати, а між ними примас-архиепископ Південнославії Добречіч і славний в Америці ірляндський проповідник епископ Нолл. Він виголосив підчас Служби Божої проповідь англійською мовою на тему „Обєднання двох церков, східньої зі західньою". (Далі буде).

[1]) Кардинал В. О'Коннел спричинив упадок українсько-католицької церкви в Бостоні, в місці своєї резиденції. Про його переслідування нашого пароха, о. Ковальського, й взагалі українців-греко-католиків пишу в „Історії Української Церкви в Америці". Там подаю цілу низку документів, що насвітлюють крайне відношення американської римо-католицької єрархії до українських греко-католиків.

[1]) Ґулею називали схизматики, а за ними й наші люди папську булю.

[2]) Український епископ.

В Тернопільщині не дозволяють основувати дитячі садки.

В тернопільському повіті систематично довгі літа не дозволяли на основування дитячих садків, не зважаючи на всі заходи, яких вживала у цій справі рідношкільна організація. Не помагали довгими роками і депутації найповажніших громадян, хоч були всі дані: льокаль, кваліфікована сила і т. д. Цього року дозволили після довгих заходів аж на **три** садки, хоч зголошених було багато. Найчастіше цього року відмовляли тому, що в даній громаді є садок „саможондови" — очевидно польський, отже не треба там українського. Такі безуспішні заходи робив теж кружок Р. Ш. в Прошовій і тоді рішився отворити садок місцевий парох о. Евген Лопатинський, маючи до розпорядження обширний льокаль місцевої читальні „Просвіти". Внесено відповідне подання до тернопільського староства і зложено 23 зол. на кошти санітарної комісії. Зїхав фізик д-р Зелінський і все знайшов в порядку. Заангажовано провідницю садку Емілію Лугову з Тернополя, що має гімназійну матуру, а проти себе не має ніяких політичних замітів.

Прошова, село українське. По війні прибуло дещо кольоністів, що поселилися далеко по полях. Для них утворено навіть окрему польську державну школу. Цього року на кольонії влаштовано „огрудек" під „саможондовою" фірмою, відомо — чисто польський і мазури кольоністи заявили відразу, що не бажають собі, щоб у їх „огрудку" були теж і українські діти. Зрештою українські діти і так не моглиб користати з цього „огрудка", бо він є далеко за селом. Приміщення „огрудка" було куди гірше, а провідниця була там укінчена гімназистка без окремих фахових студій.

Український садок істнував в Прошовій дуже коротко, бо 5. серпня явився постерунковий Юзеф Мармурчак з Баворова разом із солтисом Іваном Дільним й розігнав діти зі садку, а щойно наступного дня доручено о. Е. Лопатинському таке письмо:

Starosta Tarnopolski.
Nr. B 10. Tarnopol, dnia 29. lipca 1936.
Do Grecko-Katolickiego Urzędu Parafjalnego
na ręce Wielebnego Księdza Proboszcza
Eugenjusza Łopatyńskiego
w Proszowej, gmina Baworów.

Na zasadzie art. 2. rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z 22. 4. 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucyj opiekuńczych, (Dz.U.R.P. Nr. 40, poz. 354), oraz § 1—3b, rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10. 10. 1927 r. o kwalifikacjach kierowników zakładów opiekuńczych (Dz.U.R.P. Nr. 100, poz. 866), tudzież § 1—3, rozporządzenia Min. Pracy i Opieki Społ. z dnia 12. 10. 1927 o regulaminach zakładów opiekuńczych (Dz.U.R.P. Nr. 100, poz. 867), nie przyjmuję do zatwierdzającej wiadomości zgłoszenia o urządzeniu przez tamtejszy Urząd Parafjalny „sadku" (ogródka dziecięcego) w Proszowej na cmentarzu, względnie w budynku, ponieważ „sadek" ma charakter przedszkola i jest prowadzony przez siłę niekwalifikowaną, wobec czego — polecam — jako niezgodny z prawem — natychmiast po otrzymaniu niniejszego zarządzenia zlikwidować go, a to z uwagi, że w Proszowej utworzono już „sadek" (ogródek dziecięcy) **typu samorządowego,** zapewniający wychowanie państwowe i opiekę domową, do którego mogą uczęszczać wszystkie dzieci gromady Proszowa, bez względu na wyznanie i narodowość.

Zauważam, że na założenie „sadku" w Proszowej — w myśl przepisów — należało wpierw wnieść formalne podanie z odpowiednimi załącznikami, udawadniającymi kwalifikacje prowadzącej „sadek" i uzyskać przed otwarciem tegoż zezwolenie.

Od tej decyzji można wnieść odwołanie do Pana Wojewody tarnopolskiego za mojem pośrednictwem w ciągu dni 14-tu, licząc od dnia następnego po jej doręczeniu.

Starosta powiatowy:
w. z. Dr. Nowak, Wicestarosta.

Польський „огрудек" істнує в Прошовій дальше, а українські діти оставлені без опіки.

Закарпаття.

МІН. НЕЧАС НА ПІДКАРПАТСЬКІЙ РУСИ.

„Лідове Новіни" повідомляють, що міністр соціяльної опіки Яромір Нечас, приїде на Підкарпатську Русь на зїзд соціял-демократичної партії, який відбудеться 19. і 20. вересня.

НЕМА ГРОШЕЙ НА НАШІ ЗАХОРОНКИ.

Селяни зі с. Чена вже пять разів зверталися до Шкільного Реферату в Ужгороді з проханням фінансової допомоги на відкриття захоронки. За кожним разом діставали відповідь: „у буджеті нема покриття". І так 150 наших дітей немає своєї захоронки. За те для 10-ох жидівських дітей відкриють 1. вересня ц. р. чеську захоронку, хоч у селі нема ніодної чеської дитини. Тому якщо не відкриють нашої захоронки деякі батьки запишуть своїх дітей до чеської захоронки і таким чином легко буде переводити денаціоналізацію наших дітей.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Британський король Едвард VIII. приїхав на остров Корфу, затримуючи суворе інкогніто. Він гоститиме кілька днів у Юрія II. грецького.

Бельгійська жандармерія арештувала 3-ох мужчин і 1-ну жінку під замітом шпіонажі; сподіються дальших арештувань.

У Франції відбудуться великі летунські маневри; будуть присутні **2** члени найвищої воєнної ради СССР.

Характери комуністичної верхівки

в освітленні московського процесу.

У вчорашньому дні процесу переслухано підс. Каменева, Зінові́ва, Смірнова, Ольберта та Берман-Юріна. Процес — як і всі йому подібні, — виявляє у всій величі рівень характерів совітських „державних мужів". Годі не відчувати почуття огиди, коли читаємо у звідомленнях ТАСС-а, як старі політики взаємно себе сиплять, каються, складають найбільш компромітуючі зізнання. І так Каменев „чувся чужим тілом у партії", „стояв у обличчі боротьби без підтримки мас і політичної програми", „руководився лише заздрістю супроти Сталіна і жадобою влади". Зіновев заявляє, що „послуговувався тактикою вирафінованої перфідії" і сипле Смірнова, подібно як інші підсудні, а навіть жінка Смірнова.

Підс. Ольдберг (німець) оповідає, що троцькісти заключили умову з Ґештапо (німецька дефензива), зобовязуючися нищити совітський устрій шляхом терору. Підс. Бергман Юрін оповідає про плян атентату на Сталіна, що мав відбутися кілька разів.

Спільна політика північних держав.

КОПЕНГАҐА, 21. 8. ПАТ. Міністри закорд. справ Данії, Швеції, Норвегії та Фінляндії рішили вчора на спільній нараді, що їхні держави візьмуть участь у морському договорі з Великою Британією та в договорі невмішування в еспанські справи.

Мексиканська зброя для Еспанії?

МЕКСИК, 21. 8. ПАТ. Як подає „Універсаль", з Мексику мають вислати більші транспорти зброї до Еспанії. Хоча еспанська амбасада і мін-во війни це заперечують, кружляє поголоска, що до Вера Круз привезено 2 залізничі вози зі скорострілами та іншим воєнним матеріялом, відкіля пароплав „Магелянос" забере їх до Европи. Правдоподібно цим способом Мексик сплачує довг за свої кораблі, будовані в еспанських верфах.

МЕКСИК НЕ ХОЧЕ МІШАТИСЯ.

ВАШИНГТОН, 21. 8. ПАТ. Мексиканський уряд відкинув пропозицію уругвайського посередничити в еспанській громадянській війні.

АРГЕНТИНА НЕ ВИЗНАЛА ПОВСТАНЦІВ.

БУЕНОС АЙРЕС, 21. 8. ПАТ. Аргентинський уряд заперечує вістку, немовби він визнав тимчасовий уряд з Бургос.

ВДЯЧНІ „СОВІТСЬКОМУ НАРОДОВІ".

МАДРИД, 21. 8. ПАТ. Премієр Хіраль висловив редакторові „Правди" М. Кольцовові вдячність за вияв приязні „совітського народу" для еспанського.

СИЛА ЕСПАНСЬКИХ АРМІЙ.

ПАРИЖ, 21. 8. ПАТ. Покликуючися на совітські джерела, ген. Нісель обчислює на сторінках „Парі-Міді" збройні сили еспанської правиці та лівиці.

На півночі повстанці мають 36 піхотних куренів, 72 полеві батерії, 4 кінні полки, 1 курінь наколесників, 1 групу протилетунської артилерії та 1 полк танків; на півдні правдоподібно 3 піхотні полки, 3 артилерійські та 1 кінний; крім тих сухопутних військ повстанці тримають на Канарійських островах залогу з 2-ох піхотних полків та 2-ох артилерійських груп; разом — вою 50.000 регулярних військ.

Мадридський уряд розпоряджує 30—35-ма піхотними куренями, 2—3-ма кінними полками, 1-им танків, 1-им кінної артилерії, 1-ою групою протилетунської артилерії, і 72-ма полевими батеріями, 3-ма саперськими куренями, 1-им залізничим полком.

На морі має уряд велику перевагу.

СОКІЛЬСЬКІ СВЯТА В КРАЮ.

День українського „Сокола" в Ходорові.

Дня 16. серпня 1936 р. відбулося на міськім спортовім майдані в Ходорові величаве Сокільське Свято з нагоди 30-ліття заснування Т-ва „Сокіл" в Ходорові. Крім місцевих побратимів і посестер брали участь у святі члени сокільських гнізд із Сугрова, Демидова, Чорного Острова, Боринич, Ляшків Долішних, Лучан, Городища, Цетнарського, Ліщина і Жидачева та руховики із Волчатич, Отиневич і Загірочка. Усіх вправляючих було 338 посестер, 214 побратимів, 64 учасниць і 12 учасників.

В год. 11. відбулася на площі полева тиха Служба Божа, яку відправив парох Дуліб о. дек. Т. Прийма. Наступили привіти, які зложили від Сокола-Батька побр. М. Тріль, від Філії Просвіти о. дек. Т. Прийма, від Сільського Господаря інж. Самокішин і від старих членів-основників гнізда в Ходорові побр. Ф. Пеленський. Цей останній привіт, в якім гурт давних членів, через свого представника висказував свою відданість аж до смерти сокільській ідеї, особливо зворушив присутніх. Відтак наступили вписи до пропамятної книги. Між тим відбувалась ґенеральна проба вправ.

Свято почалось в год. 15.15 при численнім здвизі так місцевих як й доокличних гостей. Під проводом начальника побр. Любінецького уставились руховики до звіту у формі тризуба. Звіт від начальника приняв голова гнізда в Ходорові побр. д-р А. Стронціцький, який зчерги передав його відпоручникові „Сокола-Батька" побр. М. Трілеві. Трикратне „Гаразд" і відіграння сокільського гимну закінчило цю точку. Наступили вправи. І так 50 побратимів виконали досить добре підучені нові тяжкі вправи вільноруч, по них 300 посестер вивело три перші вправи із збірки „Цвітки". На дальшу програму зложились: вправи вільноруч учасників, кілька груп вільних веж побратимів і учасників, аркан, ефектовні вправи на дручку ходорівських соколів, танок Катерина, докладно вивчені вправи списами і хоруговками соколів із Чорного Острова, змагання у відбиванці та копаному мячі між гніздами Ходорів і Жидачів, біги 100 і 60 м., скок удовжінь, мет ратищем і диском. Уложення програми як і виведення поодиноких точок було добре. Праця, яку вложила старшина і члени ходорівського гнізда в підготовку свята, принесла гарний моральний і матеріяльний успіх. Свято це виказало, що в Ходорівщині маємо прекрасний матеріял, який притягнений до систематичної праці, та кермований умілим проводом, може дійти до гарних успіхів на полі тілесної культури та організаційної дисципліни. Руховика, який бачив сокільські свята в інших частинах краю, вражала лише мала кількість руханкових одностроїв вправляючих. Найкраще ще під тим оглядом представлялося гніздо в Ходорові. Інші гнізда мусять цей брак в найкоротшому часі усунути.

М. Т.

ВЖЕ ХТОСЬ ПОСЕРЕДНИЧИТЬ МІЖ ПОВСТАНЦЯМИ Й УРЯДОМ?

ПАРИЖ, 21. 8. ПАТ. Як твердять деякі часописи, повстанча акція на відтинку Сан Себастіян—Ірун проволікається тому, що представник одної з південно-американських держав, що перебуває в Анде, посередничить між воюючими сторонами.

РЕЛІГІЙНИЙ ГНЕТ.

МАДРИД, 21. 8. ПАТ. Урядовий декрет розвязує всі черечі чини, що мають звязок з повстанцями та конфіскує їхні добра.

РИМ, 21. 8. ПАТ. Італійське духовенство зорганізувало комітет для підмоги священникам, що втікли з Еспанії.

ПЕРЕМОГА ПОВСТАНЦІВ ПИТАННЯМ ЧАСУ.

ПАРИЖ, 21. 8. ПАТ. Ген. Моля заявив у розмові з кореспондентом Аваса у Бурґос: Кричуть на цілий світ, про що бємося. Хочемо привернути Еспанії належне місце у світі, очистити її обличча, замазане революцією всупереч її вірі і минувшині. Чи можна було припустити, що еспанці вживють газів у боротьбі із своїми братами. Наша перемога є лише питанням часу.

100 ФРАНЦУСЬКИХ ДОБРОВОЛЬЦІВ ВИЇХАЛО ДО ЕСПАНІЇ.

ПАРИЖ, 21. 8. ПАТ. „Еко де Парі“ повідомляє з Барсельони, що там приїхало 100 французьких добровольців, яких звербував „народний комітет“ під проводом Вікт. Кашена. Дальші відділи добровольців з Франції мають приїхати незабаром.

КОМУНІСТИ РОЗСТРІЛЯЛИ 8.000 ОСІБ.

СЕВІЛЛЯ, 21. 8. ПАТ. Радіостація повстанців повідомляє на основі вісток із достовірних джерел у Мадриді, що там розстріляли від вибуху громадянської війни 7.000 політичних противників, і 1.400 в інших містах. У вівторок повстанці заняли два міста недалеко Ґвадальківіру й одно недалеко Гренади.

КОМУНІСТИ НАДАЮТЬ ВІСТКИ БЕЗ ЗГОДИ УРЯДУ.

БЕРЛІН, 21. 8. ПАТ. Утікачі з Мадриду, які прибули до Ліссабони, оповідають, що уряд Хіраля є під натиском комуністів і що в міністерствах є комуністично-анархістична контроля. Всупереч розпорядкові уряду міліція переводить ревізії. В ночі з 16 на 17 серпня ц. р. переведено найменше 70 арештувань. Радіокомунікати про положення на фронтах подає міліція без згоди уряду.

НОВІ НІМЕЦЬКІ КОРАБЛІ.

БЕРЛІН, 21. 8. ПАТ. Вчора пополудні відплила з Кілю до Еспанії ескадра німецьких воєнних кораблів під командою контр. адмірала Бема. Вона складається з адміральського кружляка „Нірнберг“, кружляка „Ляйпціґ“, панцирника „Адмірал фон Шпе“ і торпедовця „Грайф“, „Фальке“, „Вольф“ і „Ягуар“. Завдання цієї ескадри буде: змінити кораблі, що тепер перебувають на еспанських водах.

ВБИЛИ ПОЛЬСЬКОГО КОНСУЛЯ В ЕСПАНІЇ?

До Варшави прийшла вістка, що в четвер, в год. 8. вечором убили в Валенсії тамошнього польського консуля Маґеру. Маґера був польським почесним консулем і еспанським громадянином Польський уряд заповів протест і домагання сатисфакції від мадридського уряду.

ДЕРЖАВНИЙ ПІДСЕКРЕТАР У М-СТВІ ПРОМИСЛУ ТА ТОРГОВЛІ.

ВАРШАВА, 21. 8. ПАТ. Президент держави іменував д-ра Адама Розе, дотеперішнього директора економічного департаменту в м-стві хліборобства та земельних реформ, державним підсекретарем у м-стві промислу та торговлі.

—o—

СКЛИКАННЯ СОЙМУ?

У варшавських політичних колах уважають можливим, що сойм буде скликаний ще з кінцем жовтня ц. р. Всі ресорти приготовляють проекти законів, які мають вплинути до сойму в найближчому часі.

—o—

НОВИНКИ.

— **З НИНІШНИМ ЧИСЛОМ дістануть передплатники „Діла“ як безплатний додаток 16. число ілюстрованого двотижневика „Назустріч“.**

— **Авдиція про Шашкевича.** В суботу 22. ц. м. львівська радіостація передає в год. 16.25 авдицію про Маркіяна Шашкевича з нагоди його свята на Підлисецькій Горі. Автор авдиції м-р Мирослав Семчишин.

— **Оба збаражські адвокати на волі.** На днях вийшли на волю зі слідчої вязниці в Тернополі адвокати зі Збаража д-р Іван Кульчицький і д-р Володимир Гамаль, арештовані свого часу під замітом злочину зі ст. 109 к. к. (свідоме ширення закордоном неправдивих вістей в метою шкодити інтересам польської держави) за поміщення в американсько-українському часописі „Народна Воля“ збіркової відозви на цілі „Українського Нар. Дому“ у Збаражі. У вязниці пробули 22 дні. Слідство проти них, як теж і проти м-ра Івана Зваруна, адвоката з Нового Села, не припинене й воно ведеться дальше.

— **Комуністичний похорон у Львові.** Вчора пополудне на вул. Піярів і Личакові випадкові прохожі мали досить цікаве видовище. У загальному шпиталі помер Францішок Паливода, поляк, ще й ся навіть б. галерчик, міський робітник з Лисинич. Похорон мав відбутися в 5 год. Коли небіщика перенесли до шпитальної каплиці, якісь типи просто взяли труну на рамена й винесли на вулицю. Одночасно почала збіратися велика юрба, мущин і жінок, здебільша молодих жидів і жидівок. Сформувався похід на лисинецький цвинтар. Труна їхала спершу на возі, потім несли її на раменах. Похорон католика, на якому навіть не було хреста, не то священника, та юрба здебільша жидівської публики — викликав своєрідну сензацію. На лисинецькому цвинтарі виголошено кілька вже цілком комуністичних промов, юрба тримала піднесені в гору пястуки. Видко небіщик був у львівській комуністичній ерархії якоюсь фіґурою.

— **Крівава любовна траґедія** розігралася при вул. Виспянського у Львові. 21-літний столяр Амвроз Ярема любився в 20-літній Анастазії Якимів і відвідував її часто у хлібодавців при згаданій вулиці. В останньому часі дівчина рішила з ним зірвати і коли 21. ц. м. рано він зустрів її на вулиці, як ішла до склепу по булки, прийшло між ними до суперечки. Дівчина увійшла до брами, а тоді Ярема пробив її ножем у бік. Опісля пробив себе ножем у серце і вийшовши на вулицю, впав трупом. Дівчину відвезли до шпиталю, де мають надію її врятувати.

— **Новий людовий дім.** В Новосілці Коросецькій під Бучачем розпочали будову людового дому, що повстає заходом місцевої польської організації для „ратування кресів“.

— **Відгомін вежхославіцьких заворушень.** За участь у демонстрації у Вежхославіцах відіслали трьох селян із бжеського повіту до Берези Картуської.

ІВАН БОБЕРСЬКИЙ.

Олімпійські мигунці.

I.

ВЕРШНИКИ.

Вежа з олімпійським дзвоном на право від мене. Десять високих бетонових щоглів із золотистими орлами стоять бо обох боках. На ступнях збираються вже від пів до семої ранку глядачі. Не цікавить їх висока вежа, але зелена мурава і прямокутник огороджений білим частоколом, окрашений червоними пеляргоніями. Праворуч стіл а при ньому десять мужчин над записками.

Голосник заповідає: Сотник японської армії Ніші на коні Аскоті з королівської розплідні коней в Японії.

Віздить вершник у бронзовім однострою японської кінноти на прегарнім буланім коні. Салютує перед суддями і гонить конем по прямокутнику, що поділений удовжінь двома білими лініями. Іде трухцем довкола, робить закрут уліво і колесо вправо. Зачинає їхати риссю діягональною лінією, звертає вправо, проїздить риссю хвилястою лінією по середині від одного кінця до другого, стає на самій середині, виконує кілька кроків взад, переходить риссю довкола вліво, звертає в половині довшої бічниці, чвалає довкола, завертає в половині короткої бічниці легким чвалом, переходить в сильний чвал, змінює його на легкий чвал, стає посередині, робить кілька кроків взад, іде риссю довкола, виконує сильку вліво, іде трухцем посередині, задержується перед суддями, здоровить і відіздить поґальною в штахетах.

Це тревало 10 хвилин. Іздець державався в сідлі легко, кінь їхав без ніякого наклику, без нагайки, розумів свого вершника, коли цей злегка давав прикази віжками або давив лекше чи сильніше на боки ногами.

Іздив ще сотник із Болгарії, четар із Чехословаччини, сотник із В. Британії, четар із Данії. Коні і вершники пописувались такими самими зворотами й рухами, як і японець. Були це обовязкові олімпійські вправи для вершників. Коні і люди манили око легкістю рухів і красою свого вигляду.

На програмі було ще багато вершників. Але я не чекав, а мусів відійти, щоб побачити інші вправи.

II.

ШЕРМ.

Перейшов я від дзвіниці попри велике „Маєве Поле“, де уставляються люди до празничних виступів у великім стадіоні, минув стадіон, скрутив наліво до академії тіловиховання, що складається з кількох будинків, злучених в одну цілість. Молоді тополі і старі сосни окрашують травники. Перед академією два високі стовпи з золотими орлами, в подвірі статуї руховиків. Слуга показує мені двері до шермової галі.

Велика баня при краю будинку. Світло паде крізь скляну круглу стелю і крізь скляну стіну. На чотирьох таблицях виписані імена мужчин, які будуть змагатися в шермі. Ці змагання тривають кілька днів, відбуваються рано і пополудні, бо зголосилось багато людей, які любуються в цій ділянці спорту.

На долівці галі три смуги з якоїсь маси, щоби змагуни не ховзались по долівці. При всіх трьох смугах стоїть по 5 суддів із відзнаками своїх держав, бо на всіх трьох смугах виступає рівночасно два змагуни на шаблі. Вістря шабель гнучкі, рукоять півглибока. Шермовики одягнені біло, в коротких штанах з панчохами. На лице закладають сітчасту маску. На лівім рамені має кожний опояску з барвами своєї держави. Виступають в такім порядку, який виписано на чорних таблицях по обох боках скляної стіни.

Високий бразилієць стає на першу смугу до бою з англійцем, середнього росту, худим, але рухливим.

На другій смузі вже заложили на себе сітки египтянин і високий, плечистий чех.

На третій смузі рубав вже канадієць, що мав червоний листок на рукаві і напис „Канада“ з німцем такого самого росту, як і він.

Ціла галя дзвеніла від ударів шабель. Змагуни прискакували до себе і відскакували.

Напад був нераз такий скорий, що всіх пять суддів мусіло пильно стежити за їхніми рухами, щоби оцінити їх правильність. Головний суддя давав знаки руками, щоби змагуни відступили взад, або щоб змінили свої місця і знову зачинали. Суддя виписував перемогу на картці, а слуга відносив до таблиці, де писар виписував перемогу для загального звіту.

Шаблі дзвонили. Завзяття до бою, до боротьби переймало не лише борців, але теж глядачів.

Видно було французів, німців, англійців, чехів, фінів, шведів, мадярів.

Народи вишколюють свої мязи і свою думку у способах боротьби, щоби бути готовим, коли час на боротьбу прийде. „Будь готов“, каже до них життя і вони беруть собі цю раду до серця!

— **Сибірська язва на Волині.** У волості Степань вибухла пошесть сибірської язви, що охопила кілька сіл і перекинулася до волости Березно. Заніс її туди різник Мотель Шейнбойм, що скуповував хору худобу і продавав людям. Від зараженого мяса багато осіб занедужало а кількоро й вмерло. Різника арештовано.

— **Волинська хроніка.** В Киверцях пов. Луцьк поліція арештувала молодих селян Олександра Дмитрука, Миколу Дроздюка і Василя Корнюка під закидом протидержавної діяльности. — В державній гімназії в Ковлі хтось украв з каси 1.250 зол. готівкою й 800 зол. цінними паперами. — З початком нового шкільного року шкільна влада спроваджує на Костопільщину 34 нових учителів, очевидно, самих поляків. — В ріці Горині коло села Подолян пов. Рівно втопилася 18-літня Сфія Столярчуківна з причини нещасливої любови.

— **Грабунок в білий день.** До мешкання ювиліра Мошка Ровнера при вул. Дзельній у Варшаві увійшли в день три озброєні в револьвери бандити і заткавши служниці рот, почали грабити. Нараз надійшов сам Ровнер. Бандити приголомшили його ударом по голові, звязали шнурами й ограбили свобідно ціле мешкання. Врешті служниця відіткала собі рот, вибігла на ганок і наробила крику. На вулиці счинилось збіговище і замкнено браму. Надбігла й поліція, яка перешукала цілий дім від пивниць до стриху, але грабіжників не знайшла. Вони тимчасом утікли крізь дах. Стверджено, що добичею грабіжників стала біжутерія та інші дорогоцінности загальної вартости 10 тисяч зол. Бандитів було пятьох, з яких два стояли на чатах а три грабили.

— **Врожай у Бесарабії.** Полуднево-східна частина Бесарабії, яку замешкують українські селяни, потерпіла в минулому році через постійну посуху. По цілих повітах не ставало харчів для дітей і уряд наказав свого часу переселити всі діти в інші повіти. Аж цього року, по довгім часі є знов врожай не тільки на збіжжа, але й ярини та овочі. Цього року не потерплять бесарабці голоду.

ДИВОГЛЯДИ.

ЗВІРЯЧИЙ ШПИТАЛЬ.

В Мельбурн у Австралії заложили дві багаті великі приятельки звірят шпиталь, призначений виключно для звірят. Уся прислуга шпиталю складається з жінок. Шпиталь має 24 сестер-жалібниць, що самі добровільно зголосились до цієї важкої служби. Деякі з них заняті в т. зв. „літаючих амбулянсах“, які привозять з усіх усюдів недужих звірів. В амбулянсах ведуться окремі протоколи, до яких вписують на місцях всі дані про походження, вік звірят та причину й хід недуги. Амбулянси відвозять теж вилічених „пацієнтів“. Шпиталь лікує тут звірят зовсім бідних людей за невеликою оплатою, а навіть безкорисно. Найбільший контингент творять пси, а відтак ідуть коні, коти і т. д. Деяку сензацію викликав був у шпиталі верблюд. З цього приводу счинили коні паніку, яку щойно з важким трудом вдалося шпитальній прислузі перемогти. Другою сензацією був кенгур, що його найшли недалеко Мельбурну.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

ВПИСИ У ЛЬВІВСЬКІЙ ПОЛІТЕХНІЦІ.

Львівська Політехніка має 5 Виділів, а саме: 1. Інжинірії сухопутної та водної з трьома віддiлами: сухопутним, водним і мірничим. 2. Архітектонічний. 3. Механічний з трьома відділами: машиновим, електротехнічним і нафтовим. Машиновий відділ ділиться на групи: конструкційну, залізничу, технольогічну і рухову. При конструкційній групі істнує летунська секція. 4. Хемічний. 5. Рільничо-лісовий з двома віддiлами: рільничим і лісовим. Рільничий відділ ділиться на групи: економічно-рільничу, рільничу і годівляну.

На всіх виділах львівської політехніки можна студіювати в характері студента або вільного слухача. Щоб дістатися на політехніку в характері студента, необхідно предложити свідоцтво зрілости загально-освітньої середньої школи (державної або приватної з правом прилюдности) та зложити з добрим поступом вступний іспит. Студії на відділах сухопутньому і водному і на виділі архітектури тревають $4^{1}/_{2}$ року, на всіх інших 4 роки. Студії на першому році архітектури не можуть тревати довше як один рік. Кандидати на І. рік студій усіх виділів в р. акад. 1936/37 мають предложити особисто неостемпльовані прохання приняття дотичним деканам в днях: на виділ інженерії сух. і вод. 18. і 19. вересня 1936, на виділ архітектури 18. і 19. вересня 1936, на виділ механічний 21. і 22. вересня 1936, на виділ хемічний 23. і 24. вересня 1936, на виділ рільничо-лісовий 23. і 24. вересня 1936. р. По цих речинцях ніякі зголошення не будуть приняті.

До прохання, адресованого до декана даного виділу належить долучити: 1) куррікулюм віте, власноручно підписане; 2) метрику уродження (оригінал); 3) свідоцтво зрілости; 4) одну непідклеєну світлину, власноручно і читко підписану на фронтовій стороні; 5) чек на вплачену таксу за вступний іспит, маніпуляційну оплату і лікарські оглядини; 6) документ відношення до військової служби; 7) свідоцтво моральности, якщо кандидат покінчив середню школу перед роком; 8) свідоцтво відходу, коли кандидат переходить з іншої високої школи; 9) потвердження лікарських оглядин; 10) свідоцтво відбутої практики (коли на даному виділі її вимагають); 11) виповнену вписову карту для вжитку деканату з приклеєною на відворотній стороні світлиною. Разом треба долучити 5 світлин, розміру 6×9 цм., лиця (ен фас), не менші як 3×2.5 цм., усі світлини мають бути непідклеєні і підписані на фронтовій стороні.

Від кандидатів на І. рік побирають такі оплати: 1) маніпуляційну: 10 зол., 2) за вступний іспит: від кожного предмету 10 зол., 3) за лікарські оглядини: 4 зол. Від цих оплат не звільнюють.

З огляду на брак місця у викладових і рисункових салях, лябораторіях і т. п. число новоприйнятих на всі виділи є обмежене. Першенство будуть мати ці, що відбули військову службу, викажуться добрим поступом зі вступного іспиту і — як на механічному виділі — викажуться принайменше 4-тижневою практикою. На рільничому виділі: діти рільників, виховані на селі і ті, що викажуться свідоцтвом, потверджeним громадським урядом відбутої однорічної практики. На лісовому виділі ті, які мають щонайменше 6-тижневу практику.

Вступні іспити складається з таких предметів: На виділі сухоп. і вод. інжинірії: 1) начеркова ґеометрія, рисунки (шкіцування) і математика. 2) На виділі архітектури: начеркова ґеометрія, рисунки і загальні відомости з історії культури та мистецтва. 3) На механічному виділі: математика, фізика, начеркова ґеометрія і відручне шкіцування частей машин. 4) На хемічному виділі: фізика і хемія. 5) На рільничо-лісовому виділі: математика і природа Польщі. Іспит обіймає частину письменну (рисункову) і устні відповіди.

Річна оплата за студії у висоті 230 зол. на всіх роках студій; від неї можна бути звільненим в цілости або в половині на час не довший як 12 літ; число відложень обмежене. Першенство мають діти воєнних інвалідів, селян і робітників, чинних і нечинних військових та державних урядовців. Діти кавалерів ордеру „Віртуті Мілітарі“ є звільнені від річної оплати і вписового.

Товариство Українських Студентів Львівської Політехніки „Основа“ організує, як щорічно, підготовчий курс з усіх предметів вступного іспиту на всі виділи львівської політехніки крім рільничо-лісового.

Цей курс почнеться 24. ц. м.; зголошуватися письменно або устно до Ферійної Комісії Т-ва „Основа“ до дня 23. ц. р. Устні зголошення приймає Ферійна Комісія в урядових годинах кожного дня від 12 до 13,30 в домівці Т-ва. Всякі письма-запити належить пересилати на адресу Т-ва: Товариство У. С. Л. П. „Основа“, Львів, пл. св. Юра 5.

Ферійна Комісія.

Дописи.

САМБІРЩИНА.

Кооперативні свята в Самбірщині. В останніх роках Окружний Союз Кооператив у Самборі може похвалитися гарними успіхами і в ділянці торговельній і в організаційній. По переведенні санації в самому Союзі, який у 1932 р. був уже перед упадком приступила нова дирекція у складі: дир. Білевич, м-р І. Кульчицький і о. Венгринович до упорядкування кооператив в повіті. Цю акцію переведено успішно, а завершенням цієї діяльности у повіті буде 7 районових кооперативних свят, получених з посвяченням кооперативних домів. Перше таке свято відбулося 19. м. м. у Ваньовичах. На програму цього свята склалися: 1) Служба Божа, 2) посвячення кооп. дому, 3) святочна академія, 4) фестин і забава. Кооператива спільно з чит. „Просвіти“ побудували на церковній площі величавий мурований дім. До будови причинився у великій мірі морально і матеріяльно місцевий парох, книговод кооп. і дир. О. С. К. в Самборі о. Венгринович. Привіт від Філії „Сільського Господаря“ у Самборі склав проф. І. Филипчак. Слід під кінець звернути увагу, що кооператива в Ваньовичах це одна з найкращих і найбільш взірцево ведених кооператив у Самбірщині.

Друге таке кооперативне свято відбулося у Стороні 27. м. м. з подібною програмою як у Ваньовичах. Ініціятором, організатором цього свята та ініціятором будови кооп. дому був заслужений в Самбірщині кооператор о. Крайчик. Побажання від філії „Просвіти“ у Дрогобичі зложив б. посол п. Максимович і від філії „С. Г.“ в Самборі п. Калужняцький.

Трете кооперативне свято відбулося у Кульчицях Шл. 9. ц. м. Тут свято випало менше величаво, бо була непогода. Відбулося лише посвячення будинку і святочні сходини з рефератом дир. Стебельського зі Самбора. Організатором кооперативного свята був Теодор Штокайло-Кульчицький. На всіх святах промовляв від О. С. К. в Самборі організаційний директор м-р І. Гут-Кульчицький. Крім намічених районових свят припоручено всім кооперативам відбути у вересні льокальні свята з рефератом про кооперацію. Ці свята у великій мірі причиняться до поширення і зрозуміння кооперативної ідеї.

Крамниця зі шкірами в Самборі. З днем 15. ц. м. відчинив О. С. К. в Самборі новий відділ крамницю зі шкірами при вул. Словацького. Побажаним було би, щоб О. С. К. відкрив у Самборі також мануфактурний відділ.

Наші „русскі“ не хочуть розуміти по українськи. Перед окружним судом у Самборі ведеться спір будівничого п. Томи Тихоновича проти гр. кат. Церкви у Колбаєвичах п. Рудки (парох о. Вішик) до ч. спр. І С 362/36. Коли повновласник Церкви д-р Ю. Рабій, адвокат у Самборі вніс відповідь на позов п. Тихоновича в українській мові, то повновласник Тихоновича адв. д-р Кміцикевич (синдик „Ризниці“) заявив на першій розправі, що не може заявитися на внесену відповідь, бо його клієнт не розуміє по українськи і зажадав відпису у польській мові. Українське громадянство повинно собі це затямити і на будуче не давати праці ні таким ремісникам ні адвокатам, які нібито не розуміють української мови, хоч більшість їх клієнтів — це українці.

СТАНИСЛАВІВЩИНА.

Великі імпрези у Станиславівщині. При кінці серпня відбудуться у Станиславівщині ось такі свята: В днях 29.—30. святкує **Ямниця** 40-літній ювилей істнування читальні „Просвіти“. З цієї нагоди видала читальня одноднівку, в якій представлено між ін. дуже докладно розвиток культурно-освітнього та економічного життя в Ямниці. Ямниця — це безперечно одно з найкраще зорганізованих і найсвідоміших сіл у Галичині.

„Свято Молоді“ в Отинії відбудеться 30. ц. м.; його влаштовує „Просвіта“. В Радчі теж 30. ц. м. святкуватиме „Сокіл“ 30-літній ювилей свого істнування.

З цирку „Корона“. Від четверга йде в цирку змінена програма, на яку складається тресура медведів і псів, нові пописи акробатів та нові скетчі, монольоги і багато інших несподіванок.

Гостина львів. Театру. В суботу 22. ц. м. в салі Мо-вюшка виступить львів. театр опери й оперетки із відомим пісенькарем Качоровським з ревією під н. „Ярмарок сміху“.

Б. Л.

СТАНИСЛАВІВ.

Велике протибольшевицьке віче у Станиславові. В середу 19. п. м. скликала Організація Українців міста Станиславова велике окружне віче у Станиславові. Тому що Станиславів не має такої великої салі, яка могла би примістити таке велике число людей, віче відбулося на великім подвірю українського „Сокола“ м Станиславові. На віче прийшло понад 5.000 людей, друге стільки мусіло відійти, бо не знайшло для себе місця на площі. Віче отворив голова організації адв. д-р Юлій Олесницький, витаючи всіх приявних. У память жертв большевицького терору зарядив однохвилинну мовчанку, яка зробила велике вражіння. Після вибору президії реферату про жахливу політику большевицького уряду на Совітській Україні і річевій дискусії, принято такі резолюції: 1) Зібрані на всенароднім вічу у Станиславові громадяни Станиславівщини рішають: 1) усіми силами дати рішучий відпір большевицькій гидрі, яка наступає на наші землі під новою маскою т. зв. „людового фронту“; 2) твердо стояти під українським національним прапором, бо лише міцний, та єдиний національний фронт є в силі протиставитись наступаючій большевицькій небезпеці; 3) закликати ввесь край, усе українське громадянство боротись з московським комунізмом, найбільшим ворогом українського народу і віддати всі свої сили до праці для української національної ідеї. 4) зібрані засилають свій гарячий привіт нашим братам за Збручем, які стогнуть у большевицько-московському ярмі. Віче закінчилось відспіванням національного гимну. Віче попередила панахида, яку відправив на майдані перед церквою оо. Редемптористів о. протоігумен оо. Редемптористів Де Вохт за жертви большевицької напасти у Верчанах. Співав хор „Думка“.

Ю. Е. О.

Спорт.

УКРАЇНА — ЧУВАЙ.

Другі змагання за мистецтво Окружної Ліги, що відбудуться цим разом у Львові, повинна українська одинацятка рішуче виграти. Ніколи противника не слід легковажити, хочби це був навіть найслабший противник. Такий є спортовий, неписаний закон. А Чувай вже неодній львівській дружині дався дошкульно в знаки тільки тому, що його легковажили. Перемиська дружина грає скоро і амбітно (цих прикмет чомусь Україні завжди хибує). В кожнім разі будуть це одні з найкращих змагань у сезоні і Україна повинна і може їх виграти, тільки слід грати від першого свистка до останнього і грати для самих змагань і волі перемогти, а не для трибуни.

Початок цих змагань, пригадуємо, в год. 4.30 попол. Попередять немеше цікаві змагання Корона — Чорні в 3-ій годині. На передзмаганнях матимуть змогу глядачі оцінити противника України з минулої неділі, що з ним наша одинацятка осягнула не дуже почесний нерішений вислід.

„ЗОРЯ“ — „СТЕП“.

Товариські змагання цих двох українських молодих дружин відбудуться в неділю, 23. ц. м. в год. 11.30 на грищі „Світезі“ біля Замарстинівської рогачки.

Ці змагання заповідаються дуже цікаво, тимбільше, що обі дружини підготовлюються до осінніх змагань за мистецтво Ц-кляси львівської округи. „Степ“ є дружиною дуже амбітною і має вже за собою кілька перемог; дружина „Зорі“ — зложена теж з відомих змагунів.

Доїзд трамваєм 10-ою і 9-ою. Ціни місць дуже низькі.

КРАЄВІ ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ.

На доручення Спортової Ради Українського Спортового Союзу організує Карпатський Лещетарський Клюб Краєві плавацькі змагання в днях 29. і 30. серпня на стадіоні „Світезь“ у Львові. Змагання відбудуться в конкуренціях поданих в урядових вістях С. Р. „Спорті“ ч. 8 з дня 25. 6. 1936. Зголошення змагунів до 27. серпня 1936 включно слати на адресу Спорт. Реф. Львів, вул. Підвальна ч. 7, партер. Клюби замісцеві подадуть кількість змагунів (ок), які рефлектують на нічліги.

Листування Редакції.

Богдан Ліськевич — Станиславів: Гроші дістали. Просимо післати докладний виказ.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр. ім. І. Тобілевича.

Городенка.

22. VIII. Циганський барон.
23. VIII. Ой не ходи Грицю.
24. VIII. Інваліди.
25. VIII. Німа теща.

З Городенки іде театр до Заліщик. Режисерія театру викінчує постановку „Вія“ і „Гальки“.

Український Національний Хор під мист. проводом Дм. Котка.

22. VIII. Тернопіль.

Великий Театр:

Субота, 22. VIII. год. 8. веч. „Пані презесова“.

Неділя, 23. VIII. год. 3.30 попол. Аб. 11. Ціни найнижчі „Трафіка пані генераловоі“; год. 8. веч. „Пані презесова“.

Театр Різнородностей:

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх Ексцеленція бабуся“.
АТЛЯНТИК: „Нові Таранові пригоди“.
ВАНДА: „Осінні маневри“, „Індійські піхотинці“.
ГРАЖИНА: „Карнавалова ніч“ із Мозжухіном, „Вацусь“.
КАСІНО: Пластична фільма „Цікавий тиждень у Касіно“.
КОПЕРНИК: „Цвітка Гаваю“ з Мартою Егерт.
МАРУСЕНЬКА: „Серця зі сталі“.
МЕТРО: „Циганські мельодії“.
МІРАЖ: „Юліка“ (з Дж. Альпар і Густ. Фреліхом), „Вероніка“ (з Фр. Галь).
МУЗА: „Мельодії знад Дунаю“.
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „Тайна п-и Брінкс“.
ПАН: „Жінка без маски“, „Ввесь Париж співає“.
РАЙ: „Золото“ з Бриґідою Гельм.
СВІТ: „Золото“ з Бриґідою Гельм.
СТИЛЕВЕ: „Найгарніший день мого життя“ з Йос. Шмідтом, ревія „Спосіб на кризу“.
ТОН: „Пекло Китаю“.
УТІХА: „Ф. 13“ („Ескадра юнаків“) і ревія.
ХИМЕРА: „Герой мимоволі“ („Я хотів би, та боюся“).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Швеція“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 22. серпня 1936.

Віденв (506,8) 15.30 Віденські мельодії у вик. мандоліністів, 16.15 Мадярські нар. пісні, Травін сопран, 20.90 Вес. вечір, **Брно** (325,4) 17.40 Спів, **Мор. Острава** (269,5) 18.00 Мор. пісні, **Прага** (470,2) 16.50 Скрипка, 19.15 „Пташник із Тиролю“ оп. Целера, 21.00 Остерчілеві твори, **Париж** (1648) 19.00 Концерт, 19.30 Легка музика, 20.30 „Королева Саби“ оп. Гуйнода, **Білгород** (437,3) 17.20 Гайднів квартет, 19.50 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 5.30 Весела музика, 15.30 Дівчата співають, 16.00 „Берлін сміється“, вес. конц. муз. пополудне, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 18.00, 22.30 Музика, **Будапешт** (549,5) 13.30 Сальон. музика, 17.50 Циг. музика, 19.15 Фраґм. зі звуковика „Цігфільд“, 20.10 Европа співає і танцює, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Танк. музика, 20.40 Вечір ліричної музики, **Рим** (420,8) 13.15 Розр. концерт, 19.20 Розр. музика.

Неділя, 23. серпня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Краєвиди в музиці, спів, музика, 12.55, 17.30 Розривкова музика, 15.00 Камер. концерт, 19.10 Нар. пісні, 22.20 Форт. ресітаaль, **Прага** (470,2) 9.20 Сальон. квартет, 12.25, 17.50 Концерт, **Париж** (1648) 9.00 Віденські вальси, 11.00, 13.00 Симф. музика, 17.00 Легка музика, 19.30 Давні пісоньки, 20.45 „Королева Бієріцу“ ком. Генекена й Колю, **Білгород** (437,3) 13.15, 18.50 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 10.30 Музика, 12.00 Орх. концерт, 16.00 Веселе пополудне, 18.25 Солісти 20. Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Бежурний поранок, 11.30 Кантата (Кафе-Кантате) Баха, 18.30 Гарні мельодії, **Мінхен** (405,4) 20.00 „Чар голосу“ концерт орх., спів, **Будапешт** (549.5) 12.30 Музика, 15.50 Циг. музика, 17.00 Нар. пісні, 18.00 Скрипка, 19.00 Сальон. музика, **Міляно** (368,6) 12.20 Камер. музика, 21.30 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 20.45 „Ґвідо дель пополо“ оп. Робіннія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 22. серпня 1936.

11.57 Сигнал часу, 12.03 Огляд хліборобських видань, 12.14 Полудневий денник, 12.23 Орх. концерт, 14.30 Концерт бажань, Програма на сьогодні, Трохи інформацій, 15.40 Господарські вістки, 15.45 Діти з подвіря в лісі, 16.00 Концерт солістів, спів, фортепіян, 16.45 Від вітрильника до шдвогного човна, 17.00 Концерт симф. орх., 17.50 Ігуменство в Судеєві, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Спів. ресітаaль Карла Бараса (бас) у супр. форт., 18.35 Програма на завтра, 18.40 Реклям. концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Розр. концерт, 20.15 Відчит про Великопольщу, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Скрипк. ресітаaль у супр. форт., 21.30 „Шмат життя“ нарис Фракарольія, 22.00 Як вихіснуємо олімп. досвіди, 22.25 При місяці, пісоньки й мельодії, 23.00 Музика в гр. пл.

Неділя, 23. серпня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., 8.45 Ранішній денник, 8.55 Програма, 10.30 „Оперетка“, гр. пл., 11.45 Постуляти львівського рецензента, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Музичний поранок, орхестра, Слечковська (кольор. сопр.), форт.; у перерві ок. год. 13.15 „Проступок“ новеля І. Жизновського, 14.30 Для села: Чому треба дбати про худобячу шкіру, Обжинки на Кашубах, авд. з музикою, хор, Не змарнуємо дарів природи — грибів, 15.20 Чарлі Кунц: Чотири китиці вальсів, гр. пл., 15.45 Реклям. концерт, 15.55 Сальон. музика, квартет, 17.00 Танкова музика, 18.00 „Свічка згасла“ ком. Ол. Фредра, 18.30 Концерт орх., Чекотовський, Поплавський спів. 20.25 Що читати. 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Дж. Тіл, Йос. Шмідт, гр. пл., 21.30 Розр. концерт, орх., солісти; у перерві в год. 22.00, 22,01, 22.15 Спортові вістки, 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдицій.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельґи бельг. 89.88—89.52, Дол. американські 5.32.50 — 5.29.50, Доляри канад. 5.31.50 — 5.28.50, Фльорени голянд. 361.72 — 360.00, Франки фр. 35.06.50 — 34.90.50, Франки шв. 173.59—172.75, Фунти англ. 26.83 — 26.67, Гульдени данціґські 100.20 — 99.80, Корони чеські 20.10—19.70, Корони данські 119.74, 118.90, Корони норв. 134.78—133.80, Кор. шв. 138.28—137.30, Ліри італ. 36.50—34.50, Марки фінл. 11.82—11.60, Марки нім. 138 — 133 Шил. австр. 99 — 98, Марки нім. срібні 149—144.

Акції.

Банк Польський 97—95. Ліьпоп 12.25, Стараховичі 33.

Папери.

5 інвест. 1. ем. 64, 2. ем. 62.75, серійна 1. ем. 78.50—79, 5 конв. 46.75, 4 прц. прем. дол. 48, 7 прц. стаб. 49—50.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 47.50—49.50, 4 прц. Л. З. Бк Г. 38—40. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіпот. 40—43, 4 прц. ТКЗ. 38—39, 4 і пів прц. ТКЗ. 40— 42, 4 і пів прц. БҐК. 62—65, 4 прц. БҐК. 60—65.

Долярівка 47—47.75, 1. ем. Прем. 63—65, 2. ем. Прем. 61.—63.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 21. серпня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.15 зол.
кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.20 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока від 10. VII . .	0.13 „
1 к. яєць	2.60 „

Тенденція на масло знижкова, на молоко слаба, на яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 21. VIII. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахоубійні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята І. кл. щойно від 0.80 кг. вгору	0.90 „
Курки без остріг І. кл. щойно від 170 кг. вгору	1.00 „
Качки молоді, товщеві І. кл. щойно від 1.60 кг. вгору	0.90 „

Ціни денні.

Приймає птицю тільки першої кляси. Гірших сортів рішуче не приймає.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.